

V L A A M S P A R L E M E N T



Zitting 2000-2001

7 maart 2001

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU, NATUURBEHOUD EN RUIMTELIJKE ORDENING

Vraag om uitleg van de heer Ludwig Caluwé tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de niet-uitvoering van de huurovereenkomst met betrekking tot de Kalmthoutse Heide

Vraag om uitleg van de heer Johan De Roo tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de gemeentelijke milieubeleidsplanning en milieudatabank

Vraag om uitleg van mevrouw Niki De Gryze tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw en tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de gezondheidsrisico's verbonden aan de bewaring van GFT-afval

Vraag om uitleg van de heer Johan Malcorps tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media en tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de nood van een milieueffectrapport voor de IJzeren Rijn op Vlaams grondgebied

Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening

Woensdag 7 maart 2001

VOORZITTER : De heer Jacques Timmermans

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 10.04 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Ludwig Caluwé tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de niet-uitvoering van de huurovereenkomst met betrekking tot de Kalmthoutse Heide

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Caluwé tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de niet-uitvoering van de huurovereenkomst met betrekking tot de Kalmthoutse Heide.

De heer Caluwé heeft het woord.

De heer Ludwig Caluwé : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, in 1968 sloot het Vlaams Gewest een huurovereenkomst af voor de Kalmthoutse heide. Die overeenkomst werd afgesloten met de eigenaar van de heide : de gemeente Kalmthout. Dat huurcontract liep af in 1998. Op dat ogenblik werd een nieuwe huurovereenkomst gesloten. Die had een enigszins andere inhoud dan de vorige. De inwoners van Kalmthout wilden immers nauwer betrokken worden bij het beheer van de Kalmthoutse heide.

Daarom werden in de huurovereenkomst een aantal concrete bepalingen opgenomen. Binnen twee jaar na het afsluiten van de huurovereenkomst dienden die bepalingen in de praktijk te zijn gebracht. De gemeente Kalmthout is ondertussen – na twee jaar en zeven maanden – tot de vaststelling moeten komen dat een aantal essentiële onderdelen van die huurovereenkomst niet zijn uitgevoerd.

Er zijn natuurlijk ook wel een aantal positieve zaken verwezenlijkt. Er is meer personeel voor het beheer van de heide. Er is ook een betere weten-

schappelijke ondersteuning. Het plaatje is dus niet volledig negatief. Zoals gezegd, zijn er echter ook een aantal negatieve opmerkingen te maken.

Ten eerste is er het element van de huurprijs. Die bedraagt 1,5 miljoen frank per jaar. De voorbije twee jaar heeft het Vlaams Gewest echter systematisch te weinig betaald. Ondertussen is er een huurachterstal van bijna 1 miljoen frank.

Ten tweede is er nog steeds geen beheers- en inrichtingsplan. Dat plan is eigenlijk het doelstellingenplan van het grensoverschrijdend natuurpark De Zoom. Door het ontbreken van zo'n plan, bestaat er grote onduidelijkheid over de concrete realisatie van de mogelijke doelstellingen. Ik denk bijvoorbeeld aan concrete maatregelen inzake het gebruik van de Kalmthoutse heide en inzake de mogelijkheden tot recreatie. Daarover zou in ieder geval duidelijkheid moeten komen. De afspraak was dat dit plan er zou zijn binnen twee jaar na het afsluiten van de overeenkomst. Ondertussen zijn we twee jaar en zeven maanden verder, maar er ligt nog steeds geen concreet plan voor.

Ten derde is er het probleem van de leegstand en de verkrotting van het gebouw van De Buizerd. Dit historisch gebouw leeft eigenlijk mee met de heide. Decennia geleden kwamen er al groepen uit de stad naartoe. Het gebouw werd als uitvalsbasis gebruikt voor wandelingen in het heidegebied. Dat gebouw staat nu al jaren leeg. Het is in sterke mate aan het verkrotten. Er zijn ramen kapot. Het hout is aangetast. Het Vlaams Gewest had toegezegd om over te gaan tot de renovatie van dat gebouw. Tot nu toe is dat echter niet gebeurd.

Men heeft wel een plan opgesteld voor de afbraak van het gebouw en de vervanging ervan door een totaal nieuw gebouw. Dat plan is echter niet in overeenstemming met de omgeving. Er zijn bijvoorbeeld te veel bouwlagen. Het nieuwe gebouw zou een monster worden in die omgeving. Dat plan

Caluwé

is dan ook terecht afgewezen door de diensten Ruimtelijke Ordening van de gemeente Kalmthout en door de stedenbouwdiensten van Antwerpen. Het zijn trouwens deze laatste diensten die in deze zaak het laatste woord hebben.

Hoe dan ook, het Vlaams Gewest heeft een leegstands- en verkrottingsheffing ingevoerd op gebouwen van particulieren. Het is dan ook een schande dat het gewest hier met het gebouw van De Buijzard compleet het verkeerde voorbeeld geeft.

Ten vierde is er de schaapsstal. Ook daarvoor had men afgesproken dat het Vlaams Gewest een alternatief zou uitwerken, maar ook hier moeten we weer vaststellen dat er nog steeds niets is gerealiseerd.

De gemeente Kalmthout heeft nu de ingebrekestelling ingeroepen. Op basis van de huurovereenkomst kan dat ook. In wezen is dat trouwens het enige middel waarover de gemeente Kalmthout beschikt om datgene wat was overeengekomen, ook te realiseren.

De voorzitter : De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, we zijn er allemaal van overtuigd dat de Kalmthoutse Heide een belangrijk gebied is, en dat we onze verantwoordelijkheid voor het beheer moeten opnemen. Toch kan ik me niet van de indruk ontdoen dat u een beetje een politiek spel speelt, mijnheer Caluwé. Er is toch een contactcommissie die normaal gezien het overleg tussen de gewesten en de gemeenten moet regelen in dergelijke gevallen. In verband met de problemen die hier zijn aangehaald zal de minister ongetwijfeld een uitvoerig antwoord geven, maar ik vraag me toch af waar we nu mee bezig zijn. Die contactcommissie moet snel samenkomen, zodat men de zaak kan uitpraten. Het is geen kwestie voor deze parlementaire commissie.

Voor zover ik goed geïnformeerd ben, is er al een plan voor het Grenspark, en dat is toch belangrijk. De rest moet op basis van onderlinge afspraken gebeuren. In het verleden zijn er trouwens al afspraken over gemaakt. Het feit dat men nu een soort van ingebrekestelling ensceneert in de Kalmthoutse gemeenteraad, duidt op een politiek spel. Ik vind dat toch een beetje eigenaardig.

De voorzitter : Ik kan enkel zeggen dat men in de Benelux vol lof is over het initiatief en dat het tot

prachtige resultaten leidt. De gemeentebesturen en de eigenaars werden trouwens nog niet zo lang geleden fundamenteel bij het beleid betrokken.

Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, collega's, los van de discussie of we deze kwestie al dan niet in de commissie moeten bespreken, ben ik blij met de vraag van de heer Caluwé over het gebouw dat er staat, omdat we in vorige commissievergaderingen al uitgebreid de centra van De Panne en de Blankaert hebben besproken. Ik probeer momenteel wat orde te brengen in alles wat met de NME-aanpak en de gebouwen te maken heeft binnen de afdeling Natuur en binnen de afdeling Aminabel. Na het lezen van het antwoord dat ik van mijn administratie heb gekregen ben ik ook van plan om in verband met dit probleem op de gaspedaal te duwen.

De achterstal in de aanpassing van de betalingen van de nieuwe huurprijs is een gevolg van verschillende negatieve adviezen van de inspectie van Financiën over de aanpassing van die huurprijs. In zijn advies van 22 oktober 1999 zei de inspecteur dat artikel 5.2 van de huurovereenkomst herzien moest worden, waardoor de baten van het beheer ten goede kwamen aan de huurder. De gemeente was niet akkoord, zodat de afdeling Natuur, in overleg met het gemeentebestuur, een bijkomende motivatie overmaakte aan de inspecteur om de oorspronkelijke bepaling te handhaven.

Op 18 april 2000 werd uiteindelijk het akkoord van de inspectie van Financiën bekomen om de nieuwe huurprijs te betalen. Het dossier om de achterstallen te betalen samen met de huurprijs voor 2001 is momenteel in opmaak. Ik zal dus opdracht geven om het zo snel mogelijk aan mij over te maken, zodat die achterstallen betaald kunnen worden.

Er is een goedgekeurd beheers- en inrichtingsplan dat aan alle bepalingen van de huurovereenkomst voldoet. In juni 1999 werd het beleidsplan voor het beheer en de inrichting van het Grenspark De Zoom-Kalmthoutse Heide voor 1999 tot 2014 voorgelegd. Dit plan heeft betrekking op het beleid en het beheer voor die periode, op korte, middellange en lange termijn. Het bevat een inventaris, een knelpuntennota en beheers- en uitvoeringsplannen en het is gestoffeerd met studie- en kaartmateriaal. Aspecten die aan bod komen zijn natuur, bos, landbouw, begrazingsbeheer, voorlichting, recreatie, inwendig en uitwendig beheer en relaties met de omgeving. Het voldoet dus aan alle

Dua

bepalingen van artikel 4.1 van de huurovereenkomst.

Op 9 augustus 2000 keurde ik het plan goed als beheersplan voor het Vlaams natuurreservaat De Kalmthoutse Heide, na gunstig advies van de wetenschappelijke adviescommissie van het reservaat en na gunstig advies van de Vlaamse Hoge Raad voor Natuurbehoud. Deze instanties moeten volgens het decreet vooraf advies geven. Momenteel vult het Instituut voor Natuurbehoud een aantal technische aspecten van het natuurbeheer verder in. De opdracht van het instituut is in de context van het beheers- en inrichtingsplan van het Grenspark een verdere wetenschappelijke onderbouwing uit te werken voor een verfijnde uitwerking van het basisbeheersplan. Ik kan u bovendien verzekeren dat het een zeer goed plan is dat beantwoordt aan de normen voor een beheersplan.

De gemeente was bij alle fases van het plan betrokken, en zei in de gemeenteraadsbeslissing van 30 september 1999 : 'De gemeente werd bij de opmaak van dit plan betrokken als eigenaar van een gedeelte van het gebied en als overheid. Ze stelt dat het beleidsplan een visie bevat voor de toekomst van het Grenspark maar ook concrete maatregelen voor herstel, behoud en ontwikkeling van natuur, terwijl er daarnaast ruimte blijft voor natuurgerichte recreatie en voorlichting'.

Bij éénparigheid van stemmen beslist de gemeenteraad kennis te nemen van het opgemaakte beheers- en inrichtingsplan van het grensoverschrijdende natuurpark De Zoom-Kalmthoutse Heide, en hij bevestigt het akkoord om medewerking te verlenen aan de realisatie van het project. Het gemeentebestuur leverde eveneens de nodige bouwvergunningen af voor de beheersmaatregelen die vorig jaar uitgevoerd werden in de context van het beheers- en inrichtingsplan. Voor dit aspect is de zaak dus in orde.

Nu zal ik even ingaan op de problemen in verband met De Buizerd. Er staat nergens in de overeenkomst dat de Vlaamse gemeenschap zich tot renovatie heeft verbonden. Op advies van het gemeentebestuur van Kalmthout van 28 juli 1999, weigerde de afdeling Ruimtelijke Ordening de vergunning voor de afbraak van het bestaande en totaal verkrotte gebouw en voor het optrekken van een nieuw. Ik ken het plan niet, maar uit uw beschrijving maak ik op dat het misschien niet zo slecht is dat de vergunning voor het nieuwe gebouw werd

geweigerd. Als inderdaad blijkt dat het daar niet thuishoort, moeten we er van afzien.

De gemeente gaf een ongunstig advies voor het slopen omdat het dossier geen elementen bevatte die de sloop verantwoordden. Het plan voor een nieuwe woning kreeg een ongunstig advies, omdat er geen nieuwbouw kan zijn zonder sloop en omdat de voorgestelde woning niet voldoet aan de gebruikelijke stedenbouwkundige normen. Momenteel loopt er overleg tussen de afdeling Natuur, Arohm Antwerpen en de architect om te bespreken op welke punten de vergunningsaanvraag aangepast dient te worden. In de loop van deze maand zal er een terugkoppeling met de gemeenten gebeuren. Zonder nieuwe obstakels gaan we ervan uit dat de aanbesteding zeker dit jaar zal plaatsvinden.

Voor de schaapsstal zoeken we een duurzaam alternatief. Dat alternatief bestaat uit de aankoop van een boerderij met landbouwgronden in de onmiddellijke omgeving van het reservaat. Dat was de oorspronkelijke bedoeling, de onderhandelingen stemden ook zeer hoopvol en de procedures liepen tot eind 2000. Uiteindelijk is alles echter vastgelopen op het verschil tussen de vraagprijs van de verkoper en de prijs die de Vlaamse Gemeenschap kon bieden op basis van de schatting en het advies van de Inspectie van Financiën. Dat is wel een zeer spijtige aangelegenheid. We moeten dus nieuwe mogelijkheden zoeken. Ik kan hier momenteel niet veel over zeggen. Ik neem me echter zeker voor, mijnheer Caluwé, om het dossier opnieuw te activeren. Na overleg met het gemeentebestuur blijkt dat er nu toch nieuwe elementen zijn, we zullen morgen horen hoe het daarmee gesteld is. Ik zal er in elk geval voor zorgen dat de achterstallige huur zo snel mogelijk betaald wordt.

De voorzitter : De heer Caluwé heeft het woord.

De heer Ludwig Caluwé : Ik dank de minister voor haar antwoord. Ik denk dat het nuttig is dat de contactcommissie zo snel mogelijk opnieuw samenkomt. Ik wil de mensen die namens de Vlaamse Gemeenschap in de contactcommissie zetelen, niet afbreken, maar ik dring toch aan op de aanwezigheid van iemand die beleidsbeslissingen kan nemen.

Met betrekking tot de andere elementen ben ik blij dat het probleem van de huurprijs wordt opgelost. Er moet wel nog worden gepraat over het beheersplan van grenspark De Zoom, omdat sommigen van mening zijn dat dit plan volstaat terwijl de ge-

Caluwé

meente Kalmthout een extra plan noodzakelijk acht om een aantal knelpunten op te lossen.

De reacties van de mensen op de gevolgen van dit plan zijn niet altijd positief. Men ziet wandelpaden verdwijnen, men kan op sommige momenten nauwelijks nog de heide in. Ik weet wel dat we niet moeten terugkeren naar de situatie van vijf à zes jaar geleden, toen men op een zondagmorgen meer volk op de Kalmthoutse heide kon ontmoeten dan op de Vogeltjesmarkt. Die verstoring moest zeker worden teruggedrongen, maar momenteel neigt men teveel naar het ander uiterste, wat evenmin een gezonde situatie is. Dat moet dus worden opgelost.

Wat De Buizerd betreft, wil ik toch een deel van de huurovereenkomst voorlezen. Die zegt dat : 'de huurder er zich toe verbindt op korte termijn de situatie op het domein De Buizerd aan te passen, de gebouwen zo mogelijk te renoveren en ze mede te bestemmen in functie van het beheer van het natuurgebied de Kalmthoutse heide'. Ik denk dat er dus toch een engagement van de huurder is uitgegaan om die problemen op te lossen. Wat de schaapsstal betreft, weet ik dat de onderhandelingen moeilijk verlopen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Johan De Roo tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de gemeentelijke milieubeleidsplanning en milieudatabank

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer De Roo tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de gemeentelijke milieubeleidsplanning en milieudatabank.

De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Mijnheer de voorzitter, collega's, mevrouw de minister, ik heb twee zeer korte vragen. In de gemeenten zijn net nieuwe legislatures van start gegaan. Het zou ideaal zijn om met de nieuwe beleidsploegen te werken aan een echte gemeentelijke milieubeleidsplanning, waarbij men voor de duur van zes jaar zou proberen na te gaan wat op gemeentelijk vlak tot ontwikkeling ge-

bracht kan worden. Een zeer belangrijk element binnen deze planning is natuurlijk de raming van de kosten voor de gemeenten. Men moet bovendien eerst het bestaande milieuconvenant herzien en rekening houden met de inhoud van het nieuwe convenant.

Ik zou dan ook de volgende vragen willen stellen. Is het mogelijk om de inhoud van het nieuwe milieuconvenant ruim op tijd bekend te maken, zodat men daar bij de milieubeleidsplanning op gemeentelijk vlak rekening mee kan houden ?

Het onderschrijven van optie 3 van het gemeentelijk milieuconvenant biedt de mogelijkheid om rechtstreeks gegevens van de milieuvergunningen te leveren aan de gewestelijke milieudatabank. Dit kan gebeuren via een pakket ter beschikking te gesteld door het gewest ofwel via een eigen aan te kopen softwarepakket. Er zijn al heel wat gemeentebesturen die in software hebben geïnvesteerd om aan de optie 3 te voldoen. Vanuit het gewest is het nog niet mogelijk om effectief aan te sluiten. Er zijn besturen die wachten op het pakket dat door het gewest ter beschikking zou worden gesteld, en die er helemaal niet mee begonnen zijn.

Zal het Vlaams Gewest, aangezien de gemeentebesturen al heel wat financiële inspanningen hebben geleverd maar niet kunnen voldoen aan het convenant wegens problemen gecreëerd door het gewest, de uitbetaling van de optie 3 verzekeren ?

De voorzitter : De heer Bex heeft het woord.

De heer Jos Bex : Mevrouw de minister, ik sluit me aan bij de vraag van de heer De Roo, omdat ik verneem dat het meer dan waarschijnlijk is dat het huidige convenant dat reeds verlengd werd, opnieuw verlengd zou worden omdat men niet tijdig klaar zou zijn met het nieuwe convenant. Ik vraag dat het nieuwe convenant tijdig klaar zou zijn zodat de gemeenten de tijd hebben om zich voor te bereiden. In de marge daarvan verontrust het mij dat de duurzaamheidsambtenaar die door u werd aangekondigd als de spilfiguur in de nieuwe convenants, verplicht zou worden aangeworven door de gemeenten. In het verleden werkten de gemeenten voor een duurzaamheidsambtenaar samen met een intercommunale of met andere gemeenten. Ik vraag dat die nieuwe piste in het nieuwe convenant 2002 niet wordt behouden.

Ik denk dat het de moeite loont om na te gaan waarom optie 3 nog niet echt functioneert, en hoe het komt dat die soft- en hardwarepakketten die door de gemeenten gebruikt worden niet op elkaar afgestemd zijn.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, waarde collega's, de eerste vraag over de timing van het nieuwe milieuconvenant is heel belangrijk. Ik ben gestart met het strategisch project duurzame gemeenten en provincies omdat die een belangrijke rol kunnen spelen voor het leefmilieu. Een deelproject daarvan is zorgen voor een opvolger van het huidige milieuconvenant 2000-2001. We hebben ervoor gekozen om van het jaar 2000 een evaluatiejaar voor de milieuconvenants te maken. We hebben een onderzoeksopdracht uitbesteed aan een universitaire instelling. Dat heeft zes maand in beslag genomen. In een dertigtal gemeenten hebben we via interviews de knelpunten in kaart gebracht. Er werd ook een doelmatigheidsanalyse van het convenant gemaakt, en er werd nagegaan in hoeverre de duurzaamheidsaspecten nu al in het convenant verweven zitten. Tot slot biedt de studie een aantal toekomstscenario's waaruit men kan kiezen. De studie werd eind 2000 afgerond en vormt de basis voor de opvolger van het huidige milieuconvenant.

Het was een bewuste keuze om het gemeentelijk milieuconvenant 1997-1999 met twee jaar te verlengen, zodat hij op de gemeentelijke legislatuur wordt afgestemd, met een overlapping van een jaar. Op die manier krijgen de gemeentebesturen de tijd om in het nieuwe convenant te stappen. Dit past ook in wat beschreven staat in het gemeentelijk pact dat de Vlaamse regering afsloot met de lokale besturen op 8 maart 1999.

Het is heel belangrijk voor een goed bestuur om maximaal rekening te houden met de opmerkingen en suggesties van die studie zodat er kan – en moet – geschaafd worden aan het huidige instrument. Ik ben er mij van bewust dat de gemeenten in september 2001 op de hoogte willen zijn van wat er zal gebeuren om de begrotingen op te kunnen maken. Aan de andere kant vraagt de VVSG, die de visie van de gemeenten vertolkt in de stuurgroep van het strategisch project, een uitgebreide inspraakronde alvorens een nieuw initiatief te nemen. Dit probleem werd mij net voor het krokusverlof gesignaleerd. Het is aan mij om de knoop door te hakken. Mijn eerste idee was om door te zetten en niet te wachten, omdat er duidelijkheid moet zijn tegen september 2001. Mijn antwoord zal in de stuurgroep bekeken worden. Als mijn vraag onmogelijk blijkt, wie ben ik dan om te zeggen dat het toch moet gebeuren ? In die zin is mijn antwoord voorlopig, maar toch duidelijk.

De gemeenten hebben een aantal mogelijkheden om zich aan te sluiten bij een milieudatabank. Ze kunnen rechtstreeks aansluiten met de invoertoe-passing van het ministerie zelf. Ze kunnen dit ook doen via de provinciale milieudatabank of via een eigen softwarepakket en een gegroepeerd doorsturen van gegevens. Dit noemt men 'in batch'. Volgens de administratie hebben alle gemeentebesturen die de toepassing van het ministerie aangevraagd hebben, deze reeds ontvangen. Wel is het zo dat van de tien gemeenten die deze toepassing hebben ontvangen, er slechts twee reeds een dossier hebben ingevoerd. Pas op het ogenblik dat de invoer wordt vastgesteld, dus pas wanneer de verbinding met de milieudatabank is gerealiseerd, kan de uitbetaling gebeuren.

Bij de aansluiting via de provinciale databanken worden op twee vlakken problemen ondervonden. Voor de provincies Oost- en West-Vlaanderen zijn al van 37 gemeenten gegevens opgeladen in de gewestelijke databank. Er zijn echter zeer veel maatschappelijke zetels dubbel gecreëerd. Dat is een gevolg van de aanpassing van de provinciale en gemeentelijke toepassing.

Om dit probleem op te vangen, wordt zowel door de gemeenten als door de provincies een aanpassing van de programmatuur doorgevoerd. In afwachting van de voltooiing van deze aanpassing worden er voorlopig geen gegevens meer doorgegeven. Dit heeft tot gevolg dat er nog geen gegevens zijn doorgegeven voor de gemeenten die in de laatste fase de beslissing hebben genomen om het provinciale pakket van CEVI aan te schaffen. Er is dus ook nog geen betaling mogelijk.

Voor de provincies Antwerpen en Limburg bestaat er nog steeds een probleem inzake doorgave van de gemeentelijke naar de provinciale databank, met het systeem Cipal. Ook hier is bijgevolg nog geen betaling mogelijk.

Voor de batchdoorgave van gemeentelijke software naar de gewestelijke databank heeft Aminal ondertussen een FTP-server besteld. Dat is gebeurd via een outsourcingcontract. Die server is echter nog steeds niet geleverd. Ook hier weer is bijgevolg nog geen betaling mogelijk.

Uit het voorgaande blijkt dat er vooral op de niveaus van de provincies en van het gewest nog problemen bestaan met de technische realisatie van optie 3 van het gemeentelijk milieuconvenant. Dat is bijzonder spijtig, want ik heb wel de indruk dat de gemeenten hun werk doen. Het Vlaams Gewest blijft de uitbetaling wel verzekeren, tenzij duidelijk

Dua

wordt aangetoond dat een gemeentebestuur geen enkele invoer doet via een aanvaarde procedure.

Ik zal wel nog eens nagaan wat mijn diensten met dat laatste precies bedoelen. Worden de meeste gemeenten nu wel of niet uitbetaald? In ieder geval is het duidelijk dat de problemen vooral gesitueerd zijn op de andere niveaus.

De voorzitter : De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik zou wel graag nog enige verduidelijking krijgen over het laatste wat u hebt gezegd. Het gaat dan over de gemeenten die aantonen dat ze alle mogelijke inspanningen leveren om de gegevens te verzamelen en te linken aan gewest of provincie. Die gemeenten voldoen dus wel degelijk aan de voorwaarden om positief te worden bejegend?

Minister Vera Dua : Ik zal dat voor alle zekerheid nog eens door mijn diensten laten nakijken. Volgens mij zou dat echter wel het geval zijn. Als de gemeente de gegevens doorstuurt, is het in orde. De gemeenten kunnen er immers niets aan doen als er problemen zijn op provinciaal niveau. Op die manier blijft de uitbetaling dus wel verzekerd.

De heer Johan De Roo : Wat mijn eerste vraag betreft, neem ik aan dat er duidelijkheid wordt gegeven tegen september van dit jaar. Als men nog een bevraging wil doen, kan men dat ook schriftelijk via de gemeenten organiseren. Men zou dan beter snel beslissen of men daar al dan niet nog op ingaat. Het gaat immers niet op dat men op het allerlaatste moment nog voorwaarden oplegt die de gemeenteraad dan holderdeholder voor het einde van het jaar moet goedkeuren. Dat moeten we zeker vermijden.

Minister Vera Dua : Dat ben ik volledig met u eens.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Niki De Gryze tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw en tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de gezondheidsrisico's verbonden aan de bewaring van GFT-afval

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw De Gryze tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw en tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de gezondheidsrisico's verbonden aan de bewaring van GFT-afval.

Mevrouw De Gryze heeft het woord.

Mevrouw Niki De Gryze : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, naar aanleiding van een artikel van professor Nemery van de KULeuven in een UZ-Gezondheidsbrief wens ik volgend probleem voor te leggen.

Groente-, fruit en tuinafval dat tijdelijk in speciale containers binnenshuis bewaard wordt tot de eerstvolgende ophaling, zorgt voor extra vervuiling door schimmelsporen en bacteriële gifstoffen. Dit is met name het geval bij appartementsbewoners en stedelingen die slechts over een kleine binnenkoer beschikken. Deze verhoogde vervuiling kan het risico op ademhalingsproblemen doen toenemen bij mensen die daarvoor gevoelig zijn.

De GFT-containers zijn van plastic en verluchten niet of nauwelijks. Het organische afval dat erin terecht komt, bevat veel vocht. Dat zorgt er mee voor dat er een omgeving wordt gecreëerd waarin micro-organismen, zoals schimmels en bacteriën, zich uitstekend kunnen ontwikkelen. Ook komen er kankerverwekkende microtoxines vrij.

In Nederland werd een onderzoek uitgevoerd in 99 woningen. De verhoging was vooral merkbaar in het lokaal waar de container stond – vaak de keuken – en in de naastliggende vertrekken, zoals de leefkamer. Opmerkelijk is dat de verhoging van de bacteriële stoffen en schimmelsporen alleen optrad wanneer het GFT-afval afzonderlijk werd opgeslagen. In huizen waar al het afval in één vuilniszak werd bewaard, werd geen verhoging gemeten.

De schimmelsporen in huis kunnen aanleiding geven tot ademhalingsproblemen : een ontsteking van de luchtwegen of een verminderde ademcapaciteit bij kinderen met astmatische symptomen. Ze kunnen ook aanleiding geven tot koortsaanvallen, allergische aanvallen, hoesten en algemene vermoeidheid. Personen die last hebben van allergie, kunnen de volgende preventieve maatregelen nemen. Indien mogelijk kunnen ze de GFT-container buitenshuis plaatsen, liefst op een koele plek om de kans op temperatuurverhoging en groei te beperken. Ze doen er ook goed aan om de GFT-

De Gryze

container dagelijks te ledigen, en daarna telkens grondig te spoelen en te laten drogen.

Mevrouw de minister, ik heb de volgende vragen. In hoeverre is de bevolking van deze zaken op de hoogte? In oktober van 1998 werd reeds melding gemaakt van deze situatie. Werden er sindsdien al maatregelen genomen? Toenmalig minister Kelchtermans stelde dat er weinig verschil is tussen de schimmels en bacteriën bij GFT-afval en die bij restafval. Nu blijkt er wel degelijk een verschil te zijn. Zou een compostpaviljoen in het centrum van elke gemeente een oplossing kunnen zijn?

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mevrouw De Gryze, ik zal eerst de algemene situatie beschrijven. Sinds enkele jaren worden burgers door hun gemeente en intercommunale aangemoedigd om hun GFT-afval afzonderlijk van het restafval te houden. Dat gebeurt met het oog op het thuiscomposteren of met het oog op een selectieve inzameling van het GFT-afval. Beide leveren compost op : een waardevolle grondstof om de organische stof in de bodem op peil te houden.

In de praktijk wordt het GFT-afval in de keuken vaak eerst verzameld in een afzonderlijk emmertje of zakje, alvorens in de groene container, de composteerbare zak, het compostvat of op de composthoop te belanden. Aangezien naar schatting zowat 36 percent van de Vlamingen aan thuiscomposteren doet en het GFT-afval bij 3,8 miljoen Vlamingen afzonderlijk wordt opgehaald, kan men ervan uitgaan dat bij meer dan de helft van alle Vlamingen in of rond de keuken een GFT-emmertje staat.

Voedselresten die te lang bij kamertemperatuur blijven staan, kunnen schimmelen of rotten. De voedselresten in het GFT-emmertje vormen hierop uiteraard geen uitzondering. Te veel schimmels en bacteriën in de leefomgeving zorgen voor een verhoging van schimmelsporen en microbiële componenten in het huisstof. Dit kan de kans op infecties of allergische reacties verhogen.

De Nederlandse regering achtte het probleem voldoende relevant om er in 1998 een omvattende studie aan te wijden. Aan de Landbouwniversiteit van Wageningen, leerstoelgroep gezondheidsleer, werd uitgezocht wat precies de invloed is van het bewaren van GFT-afval op de binnenhuisatmosfeer en welke andere elementen hierin een rol spelen. Dit is nog steeds de enige studie die op dit terrein

werd uitgevoerd. Het is eveneens de studie waarnaar u verwijst. Ik zal me dus vooral baseren op de resultaten van deze studie.

Er werden 100 woningen onderzocht, waarvan 49 met GFT-emmer binnenshuis en 51 zonder GFT-emmer. Telkens werden op twee plaatsen stofmonsters genomen van de vloer. Deze stofmonsters werden geanalyseerd naar microbiële reststoffen en schimmelsporen. Tevens werd genoteerd met welke regelmaat de GFT-emmer werd geledigd en in welke mate tapijt en/of huisdieren in het huis aanwezig waren. Die hebben immers een vergelijkbaar effect.

Wat het milieu binnenshuis betreft, bleek dat vooral het al dan niet aanwezig zijn van een tapijt bepalend is voor de hoeveelheid microbiële componenten in het huisstof. Dat is een logische vaststelling, want u weet dat mensen die zeer allergisch zijn doorgaans geen tapijt in huis hebben. Dat zou te veel problemen opleveren.

De aanwezigheid van een vast of los tapijt zorgt voor een verhoging van de microbiële belasting met een factor 10 tot 100. De aanwezigheid van GFT-afval in de keuken verhoogt de microbiële belasting 'slechts' met een factor 1,6 tot 5. De frequentie van het ledigen van het recipiënt dat in huis wordt gebruikt voor het verzamelen van het GFT-afval, heeft een aanzienlijke invloed op de concentratie microbiële componenten in het huisstof.

Indien het recipiënt meer dan eens per week wordt geledigd, is de verhoging van de microbiële belasting statistisch niet meer relevant. Ook het houden van een huisdier bleek geen factor van belang voor de microbiële belasting. Bij mensen die tapijt in huis hebben en het GFT-afval langer dan een week in de keuken bewaren, werd echter verhogingen van de concentratie aan microbiële componenten met factor 500 vastgesteld.

Er werd ook een gedetailleerde vergelijking gemaakt tussen het bewaren van zuiver restafval, gemengd afval, namelijk GFT- en restafval samen, en afzonderlijk bewaard GFT-afval. Keukens waarin enkel droog restafval wordt bewaard scoren het best voor alle parameters. Waar de GFT-emmer minder dan eens per week wordt geledigd, is de situatie duidelijk het slechtst. De vergelijking tussen gemengd afval en regelmatig geledigde GFT-afval Emmertjes hangt af van de specifieke parameter. Bij het bewaren van gemengd afval is er sprake van een lichtjes verhoogde concentratie aan glucanen.

Dua

Het GFT-afval leidt tot lichtjes verhoogde concentraties aan endotoxines, afkomstig van bacteriën.

De Nederlandse overheid concludeerde uit het onderzoek dat in een doorsnee gezin helemaal geen gezondheidsrisico's te verwachten zijn, als het GFT-emmertje minstens eens per week wordt geleegd. Personen met een heel grote vatbaarheid voor astma of voor allergieën van de luchtwegen houden het GFT-afval best volledig buiten de leefruimtes. In beide gevallen zijn er geen problemen bij de gescheiden ophaling van GFT-afval of bij het thuiscomposteren. Milieuzorg en gezondheid blijven hier dus ook bondgenoten.

Via deze vaststellingen kom ik tot de volgende antwoorden op de gestelde vragen. Als men enkele eenvoudige maatregelen in acht neemt, doen er zich geen problemen voor met betrekking tot het afzonderlijk opslaan van GFT-resten in de keuken. De mogelijke verhoging van de binnenhuisverontreiniging is zelfs in het minst gunstige geval nog steeds vele malen kleiner dan de 'verontreiniging' veroorzaakt door een tapijt. Men mag de risico's dus niet overdrijven. Ze zijn zeker geen argument om te stoppen met thuiscomposteren.

De bevolking moet goed worden geïnformeerd over de manier waarop ze GFT-afval binnen moet bewaren. Dat is de taak van de intercommunales en de gemeenten. Zij worden hierin ondersteund door de OVAM, de Vlaco en de VVSG. Via Vlaco-variantia, de nieuwsbrief van de VVSG, en de verschillende websites, werd over dit onderwerp al regelmatig informatie verspreid.

Eenvoudige voorzorgsmaatregelen zijn het wekelijks ledigen en naspoelen van het GFT-emmertje in de keuken. Meerdere keren per week ledigen is nodig indien het emmertje gekookt, fijn of vochtig afval bevat. Bovendien moet het emmertje een deksel hebben en moet de grote verzamelbak buiten staan. De grote verzamelbak mag eventueel ook binnen staan, maar zeker niet in de leefruimtes.

Mensen die bijzonder gevoelig zijn voor allergieën en luchtwegeninfecties bewaren best geen GFT in de woonruimtes. Ze stoppen het GFT-afval beter rechtstreeks in de composteerbare zak, in de groene bak of beter nog, in het compostvat of de wormenbak. Dit alles is slechts zinvol indien het gepaard gaat met andere preventiemaatregelen, zoals het verwijderen van tapijt uit de woningen.

De belangrijkste oorzaken van allergische reacties zijn huisstofmijten, pollen en afvalproducten van dieren. Wanneer men reageert op endotoxines en schimmels, reageert men in het overgrote deel van de gevallen ook op de eerstgenoemde agentia. Het is de taak van de behandelende arts om patiënten met erge respiratoire aandoeningen te informeren en voor te lichten. De arts zal dan een reeks adviezen in verband met de woonhygiëne geven. Adviezen over vervanging van materialen en schoonmaakactiviteiten maken hier deel van uit. Bio-aërosol en zijn samenstelling zijn voor gespecialiseerde artsen geen nieuw gegeven.

De kern van de oplossing is GFT-afval niet langer dan een week in de keuken bewaren. Men moet het GFT-afval dus minstens wekelijks in de GFT-container, de composteerbare zak, de composthoop, het compostvat, de wormenbak of eventueel in het compostpaviljoen overbrengen. Welk alternatief van de bovenstaande lijst verkozen wordt, hangt af van de keuze van de bewoner en van de plaatselijke omstandigheden.

Thuiscomposteren krijgt alleszins de voorkeur. Een compostpaviljoen is slechts zinvol in een omgeving die niet toelaat dat bewoners thuiscomposteren, zoals in appartementen en te kleine tuinen. Laat ons de mensen niet afraden thuis te composteren. Het is immers een zeer goede manier om het afval te beperken.

De voorzitter : Mevrouw Degryze heeft het woord.

Mevrouw Niki Degryze : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord, maar ik denk dat mensen met astma en allergieën sowieso geen tapijt in huis hebben. Ze zullen dus eerder last hebben van GFT-schimmels.

Ik weet dat Vlaco-variantia bestaat, maar blijkbaar zijn de mensen toch onvoldoende geïnformeerd. In de krant van de Astmastichting wordt heel de problematiek immers ook aangeklaagd.

U spreekt over een wekelijkse ophaling, maar in Gent is dat niet het geval. Er zijn daar nochtans veel huisjes met maar een klein koertje.

Minister Vera Dua : Men moet zorgen dat het emmertje uit de keuken eens per week wordt geleegd. Dat vergt discipline. Het is niet nodig om de groene recipiënt elke week te ledigen. Er zit dan immers niet genoeg in. De groene recipiënt moet wel buiten staan. Ik ken niemand die de recipiënt in zijn woonkamer heeft staan.

De heer Johan Malcorps : Dat is een gouden raad van tante Kaat.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Johan Malcorps tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media en tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de nood van een milieueffectrapport voor de IJzeren Rijn op Vlaams grondgebied

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Malcorps tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media en tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de nood van een milieueffectrapport voor de IJzeren Rijn op Vlaams grondgebied.

De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, iedereen is opnieuw voorstander van een IJzeren Rijn, ook mijn fractie. De bedoeling is een zo groot mogelijk goedertransport over het spoor mogelijk te maken. De IJzeren Rijn zal daar ongetwijfeld een belangrijke bijdrage aan leveren.

De kostenraming schommelt tussen 700 miljoen en 1,3 miljard frank. Bij een belangrijk project als dit is het zeker nodig eens na te gaan wat de gevolgen voor de leefbaarheid en het leefmilieu in de nabijheid van het traject zullen zijn. Tussen Lier en Herentals passeren er dagelijks 2 keer 63 passagiers-treinen en 2 keer 5 goederentreinen. Op termijn zullen er nog 15 en wat later zelfs 30 goederentreinen meer gaan rijden en dit in elke richting. Dat baart de omwonenden zorgen, omdat die treinen vooral 's nachts zullen rijden. Voorbij Herentals en Mol rijden er nu veel minder treinen en zou de overlast door de extra goederentreinen naar verhouding harder aankomen. Uiteraard zal het verschil het grootst zijn in het gedeelte voorbij Neerpelt, waar nu hooguit twee goederentreinen per dag rijden in de richting van Weert. In de sectie Mol-Neerpelt zou volgens de investeringsplannen een spoorverdubbeling nodig zijn vanaf 2005. In het stuk tussen Neerpelt en Hamont zou een spoorverdubbeling enkel nodig zijn als men ook reizigersverkeer plant tussen Neerpelt en Weert.

In Nederland wordt voor de heringebruikname van het stuk IJzeren Rijn ter hoogte van Roermond een omstandige milieueffect-rapportering opgezet. Dit gebeurt omdat men vreest voor milieueffecten op het natuurpark De Meinweg en op andere natuurgebieden. Men vreest eveneens voor de druk op de leefbaarheid in de woonkernen vlakbij de spoorlijn. Uit de zogenaamde Alterra-studie, dit is een gedeelte van de MER-studie maar nog niet het definitieve resultaat ervan, zou blijken dat de milieuschade, veroorzaakt door een permanente heractivering van het historische tracé, zeer hoog zou oplopen. Een tijdelijke reactivering zou geen onomkeerbare aantasting van De Meinweg tot gevolg hebben als de negatieve effecten zoveel mogelijk worden gemitigeerd. Daarbij gaat het dan blijkbaar vooral over de aanleg van geluidsbarrières en dergelijke.

Intussen blijft het wel stil over het veel langere stuk IJzeren Rijn dwars door de Kempen en een stuk van Vlaams Limburg. Terecht vroeg de Nederlandse Stichting Milieufederatie Limburg al naar een grensoverschrijdende milieueffect-rapportering, samen met België en Duitsland.

Ik heb deze vraag ook al aan minister Durant gesteld, en zij antwoordde dat er geen officiële MER-plicht bestaat, enkel een officieuze. Artikel 74 van het beheerscontract met de NMBS is namelijk van toepassing. Dat zegt dat de NMBS conform de gewestelijke wetgevingen en reglementeringen de maatregelen dient te nemen om haar hoedanigheid van weinig vervuilende en milieuvriendelijke vervoerder te vrijwaren. Ik interpreteer het zo dat er geen officiële MER-plicht bestaat omdat er geen nieuw traject komt, maar dat er wel een studie moet zijn over de gevolgen van het opvoeren van de trafieken. Deze lijn op Vlaams grondgebied moet echt opgewaarderd worden.

Mijn vragen aan u, mevrouw de minister, zijn de volgende. In welke mate zijn het project of delen van het project van de heractivering van de IJzeren Rijn officieel MER-plichtig? Ondertussen heb ik hierop al antwoord gekregen op federaal niveau.

Acht u het wenselijk dat er enig zicht zou komen op de gevolgen voor milieu en leefbaarheid van de geplande trafiekuitbreidingen op deze spoorlijn en van de heraanleg van delen van deze spoorlijn? Kan de Vlaamse regering dit vragen aan de NMBS? Zal het nodige overleg plaatsvinden met de betrokken gemeenten, die elk een deel van de verantwoordelijkheid zouden kunnen opnemen?

Malcorps

Is er geen analoge veiligheidsrapportering of afbakening van veiligheidszones nodig? Ik denk dan vooral aan die treinen die gevaarlijke of chemische transporten over dat traject zouden vervoeren.

Vindt u het nodig dat op basis van een onderzoek over eventuele negatieve effecten van de heringebruikname van de IJzeren Rijn ook een inventaris wordt opgemaakt van milieumilderende maatregelen? Het is natuurlijk niet de bedoeling dat we dit enkel bestuderen, we moeten ook nagaan of er ingrepen moeten plaatsvinden en of er eventueel ook extra middelen op tafel moeten komen om de eventuele effecten tot een minimum te beperken.

Dan heb ik nog twee slotvraagjes in verband met de procedure in Nederland. In welke mate hebt u zicht op het verloop van de MER-procedure in Nederland? In een aantal Vlaamse kranten is daar al een en ander over verschenen. Vandaag werd er een vraag over gesteld in de Kamer. Uit het vroegere antwoord van de minister heb ik begrepen dat ten vroegste in mei een officiële tekst van de MER-procedure zou voorliggen, en de definitieve antwoorden zouden dan pas in september komen. Dat gaat dan over het grote MER, over de definitieve ingebruikname met zeven tracé-alternatieven en dergelijke. In welke mate volgt de Vlaamse regering dit allemaal op, in overleg met de federale regering?

In welke mate wordt rekening gehouden met het kostenplaatje? Normaal gezien is dat een federale materie, en zou de federale regering dat betalen. We hebben gisteren echter gehoord dat er ook gedacht wordt aan co- en prefinanciering, enzovoort, zodat een gedeelte van die kosten indirect bij de Vlaamse regering terecht zou komen. Ik hoor hierover tegenstrijdige geluiden. Volgens het officiële standpunt van minister Durant zal de federale overheid niet mee betalen, noch voor een tijdelijke heringebruikname, noch voor een permanent tracé door Nederland. De Nederlandse minister Netelenbos zegt andere dingen. Ze laat uitschijnen dat Vlaanderen of België een groot deel van de kosten zal moeten ophoesten, zowel voor de tijdelijke heringebruikname als voor het definitieve tracé. Daarom is het noodzakelijk dit op te volgen. Als men zou uitpakken met zeer dure tracé-alternatieven, en men gaat ervan uit dat Vlaanderen of België een groot deel van die kosten zal betalen, dan zijn we wel de pineut.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik wil het eerst hebben over de MER-plicht. Zoals de heer Malcorps al zei, geldt op Vlaams grondgebied – volgens de vastgelegde categorieën van werken waarvoor een MER vereist is – geen MER-verplichting voor de heractivering van de IJzeren Rijn. Het laten rijden van extra treinen is immers niet gekoppeld aan een bouwvergunning voor de aanleg van een nieuw spoor of bedding. Een MER is volgens de huidige richtlijnen enkel verplicht bij 'aanleg en/of ingrijpende wijzigingen van spoorwegtrajecten voor spoorverkeer over lange afstand'. De term 'ingrijpende wijziging' slaat op het verleggen van de bedding of het uitbreiden van de bestaande bedding.

Ook de Europese richtlijnen van 1985 en 1997 betreffende milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten spreken alleen over de aanleg van spoorlijnen voor spoorverkeer over lange afstand. Dit geldt ook voor Duitsland. In de Nederlandse MER-regelgeving is 'hergebruik van spoorinfrastructuur over een lengte van 5 kilometer of meer door kwetsbaar gebied' wel expliciet opgenomen. Dit, in combinatie met de toepassing van de geluidshinder- en tracéwet, vergt in functie van het vereiste dubbelbesluit de opmaak van een gecombineerd tracé-MER-rapport.

In het kader van de internationale besluitvorming België-Duitsland-Nederland, ook gestipuleerd in het 'Memorandum of understanding' tussen minister Durant en minister Netelenbos over de IJzeren Rijn, wordt een grensoverschrijdende studie uitgevoerd voor de vergelijking van de verschillende alternatieve tracés voor de spoorverbinding. Dit onderzoek gebeurt op het gebied van vervoer, ruimtelijke ordening, milieu, externe veiligheid, kostprijs en faseerbaarheid. Op Vlaams grondgebied zijn er echter geen alternatieve tracés tussen Antwerpen en de Nederlandse grens weerhouden, en kan er dus ook geen vergelijking gemaakt worden.

In het eindrapport 'Studie van de vervoersmogelijkheden op de IJzeren Rijn', opgemaakt in opdracht van het departement Leefmilieu en de Infrastructuur- en Mobiliteitscel, onder de bevoegdheid van minister Stevaert, is reeds een eerste indicatie gegeven van de gevolgen van enkele tracévarianten. Bij de raming van de investeringskosten wordt rekening gehouden met de doorsnijding van Vlaamse stedelijke gebieden en met de mogelijke inplanting van geluidsschermen. In toepassing van de Europese habitat- en vogelrichtlijngebieden zal een toetsing hieraan moeten gebeuren wegens de doorsnijding van de vallei van de Warmbeek en ter hoogte van de Grote Heide/De Hoolen over samen

Dua

ongeveer een kilometer ten noordoosten en oosten van Neerpelt.

Uiteraard kan de Vlaamse regering aan de NMBS informatie vragen over de gevolgen van de trafiekuitbreiding op het milieu en de leefbaarheid. Op dit ogenblik hebben we nog geen zicht op de uiteindelijke resultaten van de internationale studie, noch op die van de Nederlandse tracé-MER-studie. We weten dus ook niet of de keuze voor de tijdelijke heractivering van het historisch tracé, indien er geen onherstelbare milieuschade optreedt, kan overeenkomen met het definitieve tracé na afweging van de alternatieven. Ook hebben we nog geen zicht op het doortrekken van de lijn Antwerpen-Neerpelt tot Weert voor personenverkeer. Er zijn dus veel onduidelijkheden. Dit maakt het zeker voorbarig om uitspraken te doen over de eventuele aanleg van een tweede spoor tussen Mol en de Nederlandse grens in een bedding die wel al aanwezig is, maar waarvoor toch een MER opgesteld zou moeten worden.

Gezien de doorsnijding van dorpskernen en de problematiek van overwegen zal overleg met de gemeentebesturen noodzakelijk zijn. In het kader van de vergunningverlening kan aan de NMBS gevraagd worden informatie aan te reiken die een zicht op de gevolgen toelaat, en eventueel in hun ontwerpen te streven naar een minimalisering van de mogelijke negatieve gevolgen. Indien bepaalde milderende maatregelen niet door de NMBS kunnen worden gerealiseerd, of indien de uitvoering van de plannen gevolgen heeft voor bepaalde lokale ontwikkelingsmogelijkheden, moeten de bevoegde overheden daar rekening mee houden in hun beleid. Deze problematiek moet uiteraard in de eerste plaats bekeken worden in het kader van de volledige mobiliteitsproblematiek. Op dit moment loopt een studie over de ontwikkeling van een plan-MER met het mobiliteitsplan als casestudy. Het is aangewezen verder onderzoek steeds te doen aansluiten bij dit groter geheel.

Het is inderdaad wenselijk een afbakening van veiligheidszones te onderzoeken indien het om risicohoudende chemische transporten gaat. Men moet dan wel weten welke chemische producten er langs een lijn vervoerd zullen worden en met welke frequentie dit zal gebeuren. Het is niet altijd simpel om daarover van de NMBS de juiste informatie te krijgen. Men dient ook te weten welke maatregelen men zal toepassen binnen de risicozones. Zo niet is het werk hieromtrent zinloos. Een echt veiligheidsrapport kan niet worden geëist omdat de

Europese Seveso-richtlijn transport uitsluit uit het toepassingsgebied, en omdat transport in België een federale aangelegenheid is.

Sinds geruime tijd dringen mijn diensten erop aan dat niet alleen de Seveso-bedrijven een hoge graad van veilig werken in acht moeten nemen. Ook de transportsector moet aan een dergelijk systeem van melding en rapportage onderhevig zijn. We hebben daar dan ook al op aangedrongen bij de federale overheid.

Het voorzien in milderende milieumaatregelen hangt samen met de uitkomsten van de onderzoeken en van het reeds vermelde overleg. In het kader van de vergunningverlening zal steeds rekening worden gehouden met de inpassing in de omgeving, en zullen desgevallend milderende maatregelen als voorwaarde worden opgelegd om de mogelijke negatieve effecten te beperken of te compenseren.

Zo is het onderzoekselement inzake de verdeling van het aantal treinen – vijftien treinen bij tijdelijk gebruik, gespreid over dag, avond en nacht – reeds gewijzigd. Er zullen nu hoogstens drie van de vijftien treinen 's nachts rijden, in plaats van zes zoals in het begin van de studieopdracht omschreven was.

De wenselijk geachte milieumilderende maatregelen zoals die in de onderzoeken naar voren zullen worden gebracht, kunnen ook op Vlaams grondgebied richtinggevend zijn. Men kan hier een vergelijking maken met de MER's voor de HST Antwerpen-Nederlandse grens en Brussel-Luik en voor de tweede havenontsluiting.

We hebben inderdaad zicht op het verloop van de MER-procedure in Nederland omdat hierover afspraken zijn gemaakt in het 'Memorandum of understanding' tussen federaal minister Durant en de Nederlandse minister Netelenbos. Voor opvolging van de voortgang van de Nederlandse MER-studie is een ambtenaar van de cel MER van Aminal aangewezen. Hij volgt de studie op in overleg met de Nederlandse Spoorwegen en het studiebureau TCE dat de MER-studie maakt. Tussentijdse rapporten en ontwerprapporten worden steeds overgemaakt voor commentaar en bespreking.

De voortgang wordt ook besproken en geëvalueerd op de Vlaams-Nederlandse ambtelijke overlegwerkgroep Spoorvervoer en de internationale ambtelijke werkgroep op hoog niveau IJzeren Rijn, waarin ook de federale regering en ambtenaren vertegenwoordigd zijn. Deze internationale

Dua

werkgroep wordt voorbereid in een technische en een expertenwerkgroep waarin federale ambtenaren vertegenwoordigd zijn.

Volgens de afspraken wordt zowel het Nederlandse als het internationale onderzoek nog dit voorjaar afgerond en worden in Nederland de inspraakreacties en het advies van de commissie MER ingewacht, zodat vanaf september 2001 de drielanden en de Nederlandse besluitvorming tot stand kunnen komen. Uiteraard zal de kostprijs mee doorwegen in de internationale besluitvorming.

In het memorandum tussen de ministers is gestipuleerd dat er internationale besluitvorming – tussen België, Duitsland en Nederland – plaats zal hebben, en dat de beslissingen over het tijdelijke gebruik en het definitieve tracé gelijktijdig worden genomen. Op die manier zal men met alle argumenten rekening kunnen houden.

De voorzitter : De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps : Mevrouw de minister, ik ben verheugd dat men aan de NMBS zal verzoeken om te berichten over de gevolgen voor milieu en natuur. Ik ben ook verheugd dat er contact zal worden opgenomen met de gemeenten.

Ik wil er toch op wijzen dat men ook denkt aan het opvoeren van de capaciteit voor personenverkeer op die lijn. Dat zou een zeer goed idee zijn. Waar het kan, moet men goederenverkeer en personenverkeer combineren. Dit betekent echter wel dat er een serieuze verhoging komt van het verkeer op die lijn. Men moet dus echt nagaan wat de gevolgen zijn overdag en 's nachts. Men moet ook aandacht hebben voor de gevolgen voor bepaalde woonkernen.

Het is zeer belangrijk om vooraf contacten te leggen en goede afspraken te maken, zodat dit voor Vlaanderen zeer belangrijke project op een goede manier kan worden uitgevoerd. Ik verwijs naar de verbreding van het Albertkanaal. Daar is men op een zeer goede manier te werk gegaan. Men heeft de gemeenten ruim op voorhand bij de zaken betrokken. Het dossier van de tweede spoortoegang is dan weer een voorbeeld van hoe het niet moet.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 11.09 uur.*
